

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Філологічний факультет

Кафедра журналістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан філологічного факультету

 /Бунчук Б. І./

« 12 » 08 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Інформаційна політика і безпека»
обов'язкова

Освітньо-професійна програма «Журналістика та кросмедійність»

Спеціальність 061 Журналістика

Галузь знань 06 Журналістика

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Філологічний факультет

Мова навчання

українська

Чернівці 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни „Інформаційна політика і безпека” складена відповідно до освітньо-професійної програми „Журналістика та кросмедійність” (спец. 061 „Журналістика”), затвердженої Вченою радою Чернівецького університету (протокол № 10 від 20 березня 2024 року).

Розробники: асист. Стефанець В.Б.

Викладачі: асист. Стефанець В.Б.

Погоджено з гарантом ОП й затверджено на засіданні кафедри журналістики протокол № 1 від 12 серпня 2024 року.

Завідувач кафедри

Василик Л. Є.

Схвалено методичною радою філологічного факультету протокол № 1 від 12 серпня 2024 року.

Голова методичної ради
філологічного факультету

Антофійчук А. М.

© Стефанець В.Б.,
2024 рік

Мета та завдання навчальної дисципліни: Курс „Інформаційна політика і безпека” спрямований на розуміння і засвоєння знань про функціонування інформаційної сфери у контексті переходу до інформаційного суспільства, зокрема, державне управління нею, а також інформаційними процесами, які віддзеркалюють інтереси особистості, суспільства і держави. В умовах гібридної війни, складовою якої є війна інформаційна, дисципліна має навчити студентів аналізувати національний інформаційний простір в контексті формування суспільної думки та забезпечення інформаційної безпеки особи, суспільства та держави.

Мета навчальної дисципліни — знати фактори, що визначають функціонування інформаційних потоків різного походження, використовувати у практичній діяльності прийоми і методи, які впливають на формування національної інформаційної політики.

Пререквізити:

ППО1 Масова комунікація та інформація
ППО16 Розслідування та журналістика даних
ЗПО3 Актуальні питання історії та культури України

Результати навчання.

Навчальна дисципліна «Інформаційна політика і безпека» спрямована на забезпечення та засвоєння таких *загальних і спеціальних компетентностей:*

Загальні:

ЗК05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові:

СК06. Здатність інтегрувати знання та розв’язувати складні задачі журналістики у широких та/або мультидисциплінарних контекстах, за умов неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

У результаті засвоєння змісту навчальної дисципліни студент має набути таких *програмних результатів навчання:*

РН06. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

РН11. Брати продуктивну участь у розробленні проєктів документів, що регламентують діяльність в усіх сферах журналістики, обґрунтовувати суспільну потребу в їх прийнятті, прогнозувати результати їх впливу на суспільство..

Опис навчальної дисципліни

Загальна інформація про розподіл годин

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	1	5	150	30	-	15	-	101	4	іспит
Заочна											

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНЕ ПІДГРУНТЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ												
Тема 1.1. Інформаційна політика та безпека в умовах формування інформаційного суспільства.	7	2	1		1	6						
Тема 1.2. Інформаційна революція кінця ХХ ст. – початок постіндустріального періоду розвитку цивілізації.	6	2	1			6						
Тема 1.3. Вплив інформаційної революції.	7	2	1		1	6						

Посилення інформаційної складової системи національної безпеки держав.												
Тема 1.4. Становлення та розвиток концепції постіндустріального суспільства.	6	2	1			6						
Тема 1.5. Складові цивілізаційної моделі та їх взаємодія (техносфера, соціосфера, інфосфера, психосфера, сфера виробництва (економіка), біосфера.	7	2	1			7						
Тема 1.6. Актуальні концепції розвитку майбутнього.	7	2	1			7						
Тема 1.7. Постінформаційна ера.	7	2	1			7						
Разом за змістовим модулем 1	68	14	7		2	45						

Змістовий модуль 2. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

Тема 2.1. Національні стратегії реалізації інформаційної політики.	7	2	1			7						
Тема 2.2. Основні виміри цифрової нерівності та шляхи її подолання.	7	2	1			7						
Тема 2.3. Загальна характеристика національних моделей інформаційного суспільства.	7	2	1			7						
Тема 2.4. Політика розвитку інформаційного суспільства в Україні.	8	2	1		1	7						
Тема 2.5. Електронний уряд: світовий досвід та впровадження в Україні.	7	2	1			7						
Тема 2.6. Медіаполітика. Державна інформаційна політика та безпека.	7	2	1			7						
Тема 2.7. Структура державної інформаційної	8	2	1		1	7						

політики України.												
Тема 2.8. Основні напрямки формування державної інформаційної безпеки в Україні.	7	2	1			7						
Разом за змістовим модулем 2	82	16	8		2	56						
Усього годин	150	30	15		4	101						

Тематика лекційних занять з переліком питань

№ теми	Назва теми
1.1	Інформаційна політика та безпека в умовах формування інформаційного суспільства. <i>ПЛАН</i> Інформація та знання як головні цінності інформаційного суспільства, на яких ґрунтується виробництво нової епохи. Об'єкт, предмет, мета інформаційної політики. Основні завдання інформаційної політики. Інформаційна сфера, національний інформаційний простір, інформаційний потенціал, інформаційна безпека. Інформаційна політика як наукова дисципліна. Інформаційна безпека як важливий структурний компонент інформаційної політики. Інформаційна безпека в інформаційну добу. Глобалізаційний аспект інформаційної політики України: збереження і створення якісної вітчизняної інформаційної продукції, захист національного інформаційного простору.
1.2	Інформаційна революція кінця ХХ ст. – початок постіндустріального періоду розвитку цивілізації. <i>ПЛАН</i> Основні підходи до поняття «інформаційна революція». Етапи розвитку інформаційної сфери за М. Маклюеном. Інформаційно-комунікаційні технології. Головні ознаки інформаційної революції кінця ХХ ст.. Перманентний характер. Стрімке збільшення обсягу

	<p>інформації, доступної активній частині населення. Інтенсифікований інформаційний обмін. Технологічний детермінізм.</p> <p>Вплив інформаційної революції на усі сфери життя. Соціальна революція та її наслідки. Віртуальна економіка. Політичні трансформації. Зміни у військовій сфері (інформаційна, психологічна війна). Посилення інформаційної складової у системі національної безпеки.</p>
1.3	<p>Вплив інформаційної революції. Посилення інформаційної складової у системі національної безпеки держав.</p> <p><i>ПЛАН</i></p> <p>Вплив інформаційної революції на усі сфери життя. Соціальна революція та її наслідки. Віртуальна економіка. Політичні трансформації. Зміни у військовій сфері (інформаційна, психологічна війна). Посилення інформаційної складової у системі національної безпеки.</p>
1.4	<p>Становлення та розвиток концепції постіндустріального суспільства</p> <p><i>ПЛАН</i></p> <p>Виникнення концепції постіндустріального суспільства. Основні риси та критерії становлення постіндустріального суспільства за Д. Беллом. Внесок американських та японських дослідників у розвиток ідей інформаційного суспільства (М. Порат, Ю. Хаяші, Й. Масуда, Т. Стоуньєр, Р. Катц та ін.). «Інформаційна ера» М. Кастельса. «Технотронне суспільство» Зб. Бжезинського. Колективний Інтелект. Ноосфера.</p>
1.5	<p>Складові цивілізаційної моделі та їх взаємодія (техносфера, соціосфера, інфосфера, психосфера, сфера виробництва (економіка), біосфера, суперідеологія, політична сфера).</p> <p><i>ПЛАН</i></p> <p>Е. Тоффлер – перший вчений-футуролог. «Третя Хвиля» (1980 р.) як одна з головних робіт для осмислення загальних тенденцій розвитку людства у сучасному глобалізованому світі. Суспільство як система: складові цивілізаційної моделі та їх взаємодія (техносфера, соціосфера, інфосфера, психосфера, сфера виробництва (економіка), біосфера, суперідеологія, політична сфера).</p>

1.6	<p>Актуальні концепції розвитку майбутнього. <i>ПЛАН</i></p> <p>Теза про перегляд взаємозалежних концептуальних пар праця/дозвілля та виробництво/споживання. Спільні положення щодо розвитку суспільства майбутнього у Р. Йенсена та О. Барда, Я. Зодерквіста. Зародження нових суспільних проєктів у високорозвинених країнах. Цінності прадавньої людини для логіки майбутнього. Глобалізоване суспільство: становлення глобального середнього класу. Звільнення від матеріальних чинників. «Диснейфікація» усього популярного культурного життя.</p>
1.7	<p>Постінформаційна ера. <i>ПЛАН</i></p> <p>НЕТократія О. Барда і Я. Зодерквіста. Умови перерозподілу влади. Фактори формування суспільного клімату: історичний аспект. Підґрунтя філософії нетократичного суспільства. Медіа як куратори політичної арени. Ексклюзивність знання як найвища цінність. Владна ієрархія інформаційного суспільства. Пліурархія – нова політична система.</p>
2.1	<p>Національні стратегії реалізації інформаційної політики. <i>ПЛАН</i></p> <p>Концепція інформаційного суспільства як елемент державної політики. Міжнародні програми розвитку інформаційного суспільства. Окінавська хартія глобального інформаційного суспільства: мета, основні положення. Документи, затверджені у рамках Всесвітнього саміту з питань інформаційного суспільства (Женева, 2003 – Туніс, 2005) та ін.). «Конституція інформаційного суспільства» – женевські Декларація принципів, План дій (Інформаційне суспільство для всіх: ключові принципи).</p>
2.2	<p>Основні виміри цифрової нерівності та шляхи її подолання. <i>ПЛАН</i></p> <p>Інформаційна (цифрова) нерівність як наслідок ряду інших нерівностей. Поняття інформаційної бідності (обмежений/ відсутній доступ до ІКТ). Доступ до Інтернет: шляхи вирішення проблеми.</p>
2.3	<p>Загальна характеристика національних моделей інформаційного суспільства. <i>ПЛАН</i></p> <p>Загальна характеристика національних моделей інформаційного суспільства: європейська, англо-американська, азійська.</p>

2.4	<p>Політика розвитку інформаційного суспільства в Україні. <i>ПЛАН</i> Політика розвитку інформаційного суспільства в Україні. Правові засади побудови інформаційного суспільства. Концепція Національної інформаційної політики України: мета, основні положення.</p>
2.5	<p>Електронний уряд: світовий досвід та впровадження в Україні. <i>ПЛАН</i> Сутність, мета і принципи організації електронного уряду. Визначення понять «електронний уряд» і «електронне урядування». Цілі та принципи електронного урядування. Етапи розвитку. Переваги. Світовий досвід впровадження електронного уряду. Національні стратегії і програми електронного розвитку. Процес формування електронного урядування в Україні. Етапи, проблеми. Функціонування офіційних веб-сайтів органів державної влади та місцевого самоврядування України.</p>
2.6	<p>Медіаполітика. Державна інформаційна політика та безпека. <i>ПЛАН</i> Медіаполітика держави: механізми регулювання взаємовідносин держави із ЗМІ. Процеси, що характеризують сучасний інформаційний ринок (комерціалізація, лібералізація, приватизація, інтернаціоналізація). Стратегії та технології державної інформаційної політики.</p>
2.7	<p>Структура державної інформаційної політики України. <i>ПЛАН</i> Структура державної інформаційної політики України. Інститути державної влади України в галузі інформації: структура та основні напрями діяльності. Аналітичні та науково-дослідні структури (громадські й неурядові організації).</p>
2.8	<p>Основні напрямки формування державної інформаційної безпеки в Україні. <i>ПЛАН</i> Основні напрямки формування державної інформаційної безпеки. Технології забезпечення захисту національного інформаційного простору.</p>

Тематика практичних (семінарських) занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями - план	Кількість годин
1	<p>Тема 1. Інформаційна політика та безпека в умовах формування інформаційного суспільства.</p> <p><i>Вид роботи: усні відповіді, тестування.</i></p>	1
2	<p>Тема 2. Інформаційна революція кінця ХХ ст. – початок постіндустріального періоду розвитку цивілізації.</p> <p><i>Вид роботи: усні відповіді, тестування.</i></p>	1
3	<p>Тема 3. Вплив інформаційної революції. Посилення інформаційної складової у системі національної безпеки держав.</p> <p><i>Вид роботи: аналіз матеріалів медій за наступними тематичними категоріями:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Віртуальна економіка 2. Політичні трансформації (особливості виборчих процесів, впровадження ІКТ у сфері державного управління, інтерактивна політика, зміна ролі національної держави). 3. Зміни у військовій сфері (інформаційна, психологічна війна). 	1
4	<p>Тема 4. Становлення та розвиток концепції постіндустріального суспільства.</p> <p><i>Вид роботи: усні відповіді, дискусія.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виникнення концепції постіндустріального суспільства. 2. Основні риси та критерії становлення постіндустріального суспільства. 3. «Технотронне суспільство» Зб. Бжезинського. 	1
5	<p>Тема 5. Складові цивілізаційної моделі та їх взаємодія (техносфера, соціосфера, інфосфера, психосфера, сфера виробництва (економіка), біосфера, суперідеологія, політична сфера).</p> <p><i>Вид роботи: усні відповіді, дискусія.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Третя Хвиля» Е. Тофлера. 2. Суспільство як система: складові цивілізаційної моделі та їх взаємодія (техносфера, соціосфера, інфосфера, психосфера, сфера виробництва (економіка), біосфера, суперідеологія, політична сфера). 	1

6	<p>Тема 6. Актуальні концепції розвитку майбутнього. <i>Вид роботи: аналіз матеріалів медій за наступними тематичними категоріями:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Приклади елементів «диснейфікації» усього популярного культурного життя. 2. Приклади елементів глобалізованого суспільства. 	1
7	<p>Тема 7. Постінформаційна ера. <i>Вид роботи: усні відповіді, дискусія.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасні медіа як куратори політичної арени. 	1

8	<p>Тема 8. Національні стратегії реалізації інформаційної політики. <i>Вид роботи: усні відповіді, тестування.</i></p>	1
9	<p>Тема 9. Основні виміри цифрової нерівності та шляхи її подолання. <i>Вид роботи: робота в групах, аналіз медіа:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Знайти приклади про інформаційну (цифрову) нерівність. 2. Знайти приклади про інформаційну бідність. 	1
10	<p>Тема 10. Загальна характеристика національних моделей інформаційного суспільства. <i>Вид роботи: усні відповіді, тестування.</i></p>	1
11	<p>Тема 11. Політика розвитку інформаційного суспільства в Україні. <i>Вид роботи: аналіз кейсів за наступними тематичними категоріями:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Політика розвитку інформаційного суспільства в Україні. 2. Правові засади побудови інформаційного суспільства. 	1
12	<p>Тема 12. Електронний уряд: світовий досвід та впровадження в Україні. <i>Вид роботи: усні відповіді, проведення тестування.</i></p>	1
13	<p>Тема 13. Медіаполітика. Державна інформаційна політика та безпека. <i>Вид роботи: робота в групах, аналіз медіа:</i></p>	1

	<p>1. Процеси, що характеризують сучасний інформаційний ринок – комерціалізація.</p> <p>2. Процеси, що характеризують сучасний інформаційний ринок - приватизація.</p> <p>3. Процеси, що характеризують сучасний інформаційний ринок – лібералізація.</p>	
14	<p>Тема 14. Структура державної інформаційної політики України.</p> <p><i>Вид роботи: усні відповіді, тестування.</i></p>	1
15	<p>Тема 15. Основні напрямки формування державної інформаційної безпеки в Україні.</p> <p><i>Вид роботи: усні відповіді, тестування.</i></p>	1

Завдання для самостійної роботи студентів

№	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювати Закон України «Про інформацію».	4
2	Підготувати реферат на тему «Гібридна війна росії: виклики для національного інформаційного простору України».	4
3	На основі опрацювання матеріалів медій підібрати 5 прикладів інформаційної війни росії проти України.	4
4	Підготувати доповідь на тему «У чому полягає головний внесок суспільства інформації у формування логіки нового суспільства?»	3
5	Підготувати доповідь на тему «Внесок ЗМІ Чернівецької області у створення якісної інформаційної продукції».	4
6	Підготувати виступ на тему «Елементи «диснейфікації» популярного культурного життя у розважальних програмах провідних українських телеканалів».	3
7	Проаналізувати та підібрати 10 прикладів у матеріалах вітчизняних ЗМІ під час останньої президентської кампанії, які свідчать про те, як медіа стають кураторами політичної арени.	4

8	Підготувати доповідь на тему «Посилення інформаційної складової у системі національної безпеки України після 2014 року».	3
9	На основі аналізу ЗМІ у Чернівецькій області підібрати 10 прикладів «цифрової нерівності» на території краю.	3
10	Підготувати доповідь на тему «Цінність досвіду розбудови національних моделей інформаційного суспільства розвинених країн світу для України».	4
11	Підготувати реферат на тему «Особливості розвитку інформаційного суспільства в Україні».	4
12	На підставі аналізу веб-сайтів державних органів влади та самоврядних територіальних громад у Чернівецькій області підібрати та обґрунтувати 10 прикладів впровадження елементів «електронного уряду».	4
13	Підготувати реферат на тему «Проблеми становлення електронного врядування в Україні».	4
14	Проаналізувати структуру, завдання та основні напрямки роботи Міністерства культури та стратегічних комунікацій України.	4
15	Підготувати реферат на тему «Інформаційний простір України: нагальні виклики у контексті гібридної війни Росії проти України».	4

Індивідуальні завдання та ІНДЗ

№	Назва теми	Кількість годин
1	Проаналізувати інститут Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення як органу, що впливає на формування національного інформаційного простору.	1

2	Проаналізувати структуру, завдання та основні напрямки роботи Міністерства цифрової трансформації України.	1
3	Опрацювати 5 матеріалів місцевих медіа про діяльність самоврядних органів влади. Проаналізувати роботу їх авторів-журналістів з точки зору результативності інформаційної діяльності.	1
4	Проаналізувати та підібрати 10 прикладів у матеріалах вітчизняних ЗМІ під час останньої президентської кампанії, які свідчать про те, що медіа стають кураторами політичної арени.	1

** Індивідуальні завдання плануються, якщо передбачені навчальним планом, або за рішенням викладача*

** ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни визначається викладачем, з урахуванням специфіки дисципліни.*

Методи навчання

У роботі використовуємо словесні, наочні та практичні методи навчання, зокрема: лекцію, пояснення, розповідь, бесіду, спостереження, ілюстрацію, демонстрацію, практичні вправи.

За характером пізнавальної діяльності здобувача освіти застосовуємо інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемний, евристичний, дослідний методи.

Система контролю та оцінювання

Система контролю та оцінювання проводиться в формі поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті. У процесі вивчення дисципліни використовуємо такі методи поточного контролю: контрольні роботи; групова робота, тести; презентації, аналіз медіайкейсів, метод мозкового штурму, моніторинг медій, робота в групах з платформами Padlet та Mentimeter, використання платформи Moodle, можливість неформальної освіти, написання матеріалу аналітичного жанру на обрану тему.

Формами поточного контролю є індивідуальна та фронтальна перевірка, форма підсумкового контролю – екзамен.

Відповідно до «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти, у системі формальної освіти) ЧНУ» (https://drive.google.com/file/d/1O7Chn1UqlqjW_JjybxDr-syswxxHuGOn/view) у процесі вивчення дисципліни здобувачу освіти може бути зараховано до 25% балів, отриманих за результатами неформальної та / або інформальної освіти з проблем, що відповідають тематиці курсу.

Розподіл балів

ЗМ 1 (30 балів)							ЗМ 2 (30 балів)							Підсумковий контроль (іспит)	Сума	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15		
3	3	5	5	5	5	4	3	3	5	3	3	5	5	3	40	100

Критерії підсумкового оцінювання

Оцінка А (90 – 100 балів) або „відмінно” виставляється за відповідь, яка містить вичерпне за сумою поданих знань розкриття усіх запитань, розгорнуту аргументацію кожного з положень, побудована логічно й послідовно, розкриває питання від його нижчих до вищих рівнів, а також містить приклади з художніх текстів, які дозволяють судити про повноту уявлень студента з поставленого питання. Відповідь повинна бути викладена гарною, багатомовною, відзначитися точним вживанням термінів, містити посилання на засвоєну навчальну літературу.

Оцінка В (80 – 89 балів) або „добре” виставляється за відповідь, яка містить повне, але не вичерпне за сумою виявлених знань висвітлення усіх запитань, що містяться в білеті, скорочену аргументацію головних положень, допущено порушення логіки й послідовності викладу матеріалу, а розуміння теоретичних питань не підкріплює ілюстраціями з художніх текстів. У відповіді допускаються стилістичні помилки, неточне вживання термінів, довільне витлумачення фактів.

Оцінка С (70 – 79 балів) або „добре” виставляється за відповідь, яка містить недостатньо вичерпне за сумою виявлених знань висвітлення запитань, що містяться в білеті, відсутня аргументація головних положень, допущено порушення логіки й послідовності викладу матеріалу, а наведені приклади з текстів не відповідають теоретичним моментам даного курсу. У відповіді допускаються стилістичні помилки, неточне вживання термінів, довільне витлумачення фактів. Крім того, таким балом може бути оцінений студент, який протягом семестру не виявляв відповідних знань з даного курсу, але на іспиті успішно відповів на поставлені теоретичні та практичні завдання.

Оцінка D (60 – 69 балів) або „задовільно” виставляється за відповідь, яка містить неповне за сумою виявлених знань висвітлення усіх запитань, поверхово аргументує положення відповіді, у викладі допускає композиційні диспропорції, порушення логіки й послідовності викладу матеріалу, не ілюструє теоретичні положення прикладами з художніх текстів. Мова відповіді рясніє помилками, наявне неправильне слово- й терміновживання.

Оцінка E (50 – 59 балів) або „задовільно” виставляється за відповідь, яка містить неповне за сумою виявлених знань висвітлення усіх запитань або за

незнання окремого питання із загальної кількості поставлених. У викладі студента допущені композиційні диспропорції, порушення логіки й послідовності викладу матеріалу. Студент не може відтворити основні теоретичні положення, але наводить окремі приклади з художніх текстів. Мова відповіді рясніє помилками, наявне неправильне слово- й терміновживання, немає розуміння окремих літературознавчих термінів.

Оцінка FX (35 – 49 балів) або „незадовільно” виставляється у разі, коли студентом на протязі навчального семестру набрано недостатню кількість балів за змістові модулі, він не може бути допущеним до складання іспиту. У випадку, якщо студент допущений, але його відповідь на іспиті містить неправильне висвітлення заданих питань, помилкову аргументацію, допускаються помилкові умовиводи, неправильне посилення на факти та їхнє витлумачення, мова близька до суржику, він також може бути оцінений незадовільно.

Оцінка F (1 – 34 бали) або „незадовільно” виставляється у разі, коли студентом протягом навчального семестру набрано недостатню кількість балів за змістові модулі, він не може бути допущеним до складання іспиту. У випадку, якщо студент допущений, але відповіді на поставлені запитання на іспиті він не може або відповідає неправильно, а також не може дати відповідь на жодне із поставлених додаткових запитань, така відповідь оцінюється незадовільно.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

100-бальна шкала	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Пояснення за розширеною шкалою
90-100	Відмінно	A	відмінно
80-89	Добре	B	дуже добре
70-79		C	добре
60-69	Задовільно	D	задовільно
50-59		E	достатньо
35-49	Незадовільно	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34		F	незадовільно з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Перелік питань для самоконтролю навчальних досягнень студентів

1. Які передумови виникнення суспільства мрії? Чи спостерігаєте Ви ці зміни в українському суспільстві?
2. Охарактеризуйте цінності людини майбутнього. Чи присутні вони у Вашому житті вже сьогодні? Якщо так — то яким чином?

3. Чи присутні нові ринки з суспільства мрії в Україні? Назвіть приклади. Хто їх споживачі?
4. У чому полягає головний внесок суспільства інформації у формування логіки нового суспільства?
5. Які країни або регіони можуть, за Р. Йенсенем, заволодіти глобальним ринком майбутнього?
6. Охарактеризуйте ієрархію нетократичної влади. Хто такі нетократи і конс'юмтаріат?
7. На чому базується влада нетократів?
8. Яким чином в інформаційному суспільстві переглядаються концептуальні поняття виробництво/споживання?
9. Яку політичну систему О. Бард і Я. Зодерквіст називають плюрархією?

Перелік питань для підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Схарактеризувати інформаційну політику та безпеку в умовах формування інформаційного суспільства.
2. Схарактеризувати поняття «інформаційна революція».
3. Проаналізувати основні виміри цифрової нерівності та шляхи її подолання.
4. Схарактеризувати поняття «інформаційно-комунікаційні технології».
5. Проаналізуйте правові засади побудови інформаційного суспільства в Україні.
6. Схарактеризуйте інформацію та знання як головні цінності інформаційного суспільства, на яких ґрунтується виробництво нової епохи.
7. Проаналізуйте інформаційну безпеку як важливий структурний компонент інформаційної політики.
8. Розкрийте американський досвід розвитку національної інформаційної інфраструктури.
9. Схарактеризуйте широкий та вузький виміри інформаційної революції кінця ХХ століття.
10. Схарактеризуйте інформаційну безпеку в інформаційну добу.
11. Проаналізуйте головні ознаки інформаційної революції кінця ХХ століття.
12. Обґрунтуйте канадський досвід побудови інформаційної магістралі.
13. Проаналізуйте глобалізаційний аспект інформаційної політики України.

14. Схарактеризувати поняття «технотронне суспільство».
15. Розкрийте суть інформаційної політики Європейського Союзу щодо побудови інформаційного суспільства.
16. Основні аспекти формування електронного уряду України.
17. Проаналізуйте збереження і створення якісної вітчизняної інформаційної продукції, захист національного інформаційного простору.
18. Схарактеризувати поняття «інформаційна війна».
19. Проаналізуйте сутність електронного уряду, методи та принципи його організації.
20. Проаналізуйте проблеми вітчизняного інформаційного простору.
21. Розкрити поняття "інформаційного тероризму", "кібервійни", "віртуальної війни" для розуміння трансформації інформаційної війни під впливом новітніх технологій.
22. Схарактеризуйте критерії створення електронного уряду.
23. Проаналізувати основні етапи формування та впровадження електронного уряду.
24. Проаналізувати чому інформаційна складова докорінно змінила форми і методи ведення війни.
25. Схарактеризувати державні органи, які здійснюють керівництво інформаційним простором в Україні.
26. Схарактеризувати національний інформаційний простір.
27. Проаналізувати принципи організації електронного уряду.
28. Визначити як ІКТ впливають на зміни в політичній сфері. Назвати чотири напрямки змін.
29. Схарактеризувати визначення «державна інформаційна політика».
30. Проаналізувати впровадження ініціатив електронного уряду в деяких країнах світу.
31. Проаналізувати позитивні та негативні наслідки стрімкого збільшення обсягу інформації в сучасному світі (поняття "інформаційного шоку", "шоку майбутнього" за назвою однойменної праці Е. Тоффлера, "інформаційного сміття").
32. Проаналізуйте концепції державної інформаційної політики в Україні.
33. Схарактеризувати визначення «колективний інтелект» та «колективний розум».
34. Визначити чому ефективна інформаційна інфраструктура є запорукою розвитку будь-якої держави.
35. Охарактеризуйте сучасні загрози Україні в інформаційній сфері.

36. Схарактеризувати три форми концепції суспільства, побудованого на знаннях та інформації (за академіком М. Згуровським).
37. Проаналізувати досвід створення електронного уряду в США.
38. Схарактеризувати варіанти інформаційної поведінки України у випадку військових загроз (за Г. Почепцовим).
39. Схарактеризувати поняття «інформаційне суспільство».
40. Проаналізувати електронний уряд як складову програми "e-Європа".
41. Схарактеризувати правові основи функціонування медій в Україні.
42. Проаналізувати план дій "e-Європа".
43. Схарактеризувати постіндустріальне суспільство Д. Белла. Роль послуг у ньому.
44. Проаналізувати теорію інформаційної економіки.
45. Схарактеризуйте головні напрямки європейської ініціативи перетворення цифрової літератури в основну інформаційну базу для навчання молоді.
46. Проаналізувати цивілізаційну модель концепції «трьох хвиль» Е. Тоффлера.
47. Визначити чому інформаційна політика може допомагати у вирішенні економічних, соціальних та військових завдань.
48. Схарактеризуйте появу нової інфосфери у змінах техносфери (за Е. Тоффлером).
49. Проаналізуйте електронний уряд Великої Британії.
50. Визначити які два складники сформуvalи можливості для військового застосування інформаційних і комунікаційних технологій.
51. Проаналізувати «інформацію як підґрунтя цивілізації» (NETократія О. Барда і Я. Зодерквіста) .
52. Схарактеризуйте концепцію інформаційного суспільства як елемент державної політики більшості передових країн світу.

Рекомендована література

Основна

1. Башук А.І. Інформаційна політика: [навч. посіб.] / Алла Іванівна Башук. – Ч.1. – К.: Вид-во ІЖ КНУ ім. Т. Шевченка, 2007. – 90 с.
2. Войтко О. В. Передумови створення концепції інформаційної війни в еру новітніх технологій / Олександр Володимирович Войтко // Сучасні технології у сфері безпеки і оборони. – 2013. – № 3 (18). – С. 99 – 100.

3. Горбулін В. П. Засади національної безпеки України : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. П. Горбулін, А. Б. Качинський ; Ін-т проблем нац. безпеки. – К. : Інтертехнологія, 2009. – 270 с.
4. Гуз А. М. Державно-правовий механізм реалізації інформаційної політики Анатолій Михайлович Гуз // Інформ. Безпека людини, сусп-ва, держави. – 2013. – № 1. – С. 18 – 24.
5. Данільян О. Г. Інформаційне суспільство: морально-етичний дискурс / О. Г. Данільян, О. П. Дзьобань // Інформація і право. – 2014. – № 1 (10). – С. 16 – 25
6. Карпенко В.О. Інформаційна політика та безпека: підручник / Віталій Опанасович Карпенко. — К.: Нора-Друк, 2006. — 320с.
7. Кіндратець О. Проблеми війни і миру в третьому тисячолітті / О. Кіндратець // Політ. менеджмент. – 2010. – № 2. – С. 119 – 127.
8. Поперечнюк В. М. Концептуальні підходи до тлумачення поняття «інформаційне суспільство» / В. М. Поперечнюк // Правова інформатика. – 2013. – № 3 (39). – С. 74 – 80.
9. Почепцов Г.Г. Інформаційна політика: навч. посіб. / Почепцов Георгій Георгійович, Чукут Світлана Анатоліївна. — К.: Знання, 2006. — 663с.
10. Скулиш Є. Д. Особливості безпекових стратегій зарубіжних країн в інформаційній сфері / Євген Діонізійович Скулиш // Інформ. безпека людини, сусп-ва, держави. – 2013. – № 1. – С. 60 – 66.
11. Фурашев В. М. Законодавче забезпечення інформаційної безпеки України / В. М. Фурашев // Інформація і право. – 2014. – № 1 (10). – С. 59 – 67.

Допоміжна

1. Башук А.І. Підходи до інформаційної політики у контексті переходу до інформаційного суспільства / А.І. Башук // Наукові записки Інституту журналістики : наук. збірник / за ред. В.В. Різуна; КНУ імені Тараса Шевченка. – К., 2010. – Т.38 (січень-березень). – С. 152-157.
2. Всесвітній саміт з питань інформаційного суспільства (Женева 2003 – Туніс 2005): підсумкові документи [переклад, упорядкування, укладання Словника термінів Ю.Пероганич] / К.: Державне підприємство «Державне видавничо-інформаційне агенство «ЗВ`ЯЗОК», 2006. – 131 с.
3. Дзьобань О. П. Філософія інформаційного права: світоглядні й загальнотеоретичні засади : монографія / О. П. Дзьобань. – Харків :Майдан, 2013. – 360 с.
4. Інформаційна політика України: європейський контекст: моногр. / [Губерський Леонід Васильович, Камінський Євген Євменович, Макаренко Євгенія Анатоліївна та ін.]. — К.: Либідь, 2007. — 360с.
5. Інформаційне Суспільство. Шлях України. – К.: Бібліотека інформаційного суспільства, 2004. – 289 с.

6. Кіслов Д. В. Сучасні медіа та інформаційні війни : монографія / Денис Васильович Кіслов ; Київ. міжнар. ун-т ; Ін-т журналістики. – 2-ге вид. – К. : Леся, 2013. – 239 с.
7. Національна безпека: український вимір : наук. зб. / Вип. 6 (25) ; ред. В. П. Горбулін ; Рада нац. безпеки і оборони України ; Ін-т проблем нац. безпеки. – К., 2009. – 152 с
8. Тоффлер Е. Третя Хвиля – К.: Видавничий дім «Всесвіт», 2000. – 480 с.
9. Требін М. П. Феномен інформаційної війни у світі, що глобалізується / М. П. Требін // Вісн. Нац. ун-ту юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. – 2013. – Вип. 2 (16). – С. 188 – 198. – (Філософія, філософія права, політологія, соціологія).

Інформаційні ресурси

1. НСЖУ <https://nsju.org/yuridichna-konsultacziya/>
2. Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення <http://nrada.gov.ua>
3. Державний комітет телебачення і радіомовлення: <http://comin.gov.ua>
4. Інститут медіа-права <https://cedem.org.ua/news/mli-cedem/>
5. Детектор медіа <https://detector.media/>
6. Верховна Рада України. Законодавство України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>
7. Міністерства культури та стратегічних комунікацій України <https://mesc.gov.ua/>
8. Міністерство цифрової трансформації України <https://thedigital.gov.ua/>

ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Викладання курсу «Проблематика медій (соціальна, правова)», контроль й оцінювання знань і вмінь студентів спрямовані на дотримання вимог академічної доброчесності (*Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича* (<https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetsko-ho-natsionalnoho-universytetu.pdf>), *Положення про виявлення та запобігання плагіату в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича* (https://www.chnu.edu.ua/media/f5eleobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf)).

Студенти несуть особисту відповідальність за випадки їхнього порушення, враховуючи плагіат, списування, підказування тощо. У разі

виявлення академічної недоброчесності вперше бали, зараховані студентів/ці за виконане завдання, скасовуються. Повторна практика недоброчесності може призвести до анулювання всіх нарахованих за курс балів.